ШЕСТИЙ КОНҐРЕС КОМУНІСТИЧНОГО ІНТЕРНАЦІОНАЛУ.

(Кінцева промова тов. Н. Бухаріна після дискусії над його докладом про міжнародне положення.)

(Продовження.)

Звернімось до того, як дивилися Маркс, Енгельс та Ленін на ці питання.

Наприклад, такий "вульґарний" марксіст як Маркс, писав 2. лютого 1854 року в статті "Европейська війна", вміщеній у "Ню Йорк Трібюн":

"Але ми не повинні забувати, що в Европі існує ще шеста держава, яка в певні моменти встановлює своє панування над всіма 5 так званими "великими державами" і примушує тремтіти кожну з них. Ця держава — революція. Після довгого періоду тиші та стриманости, її тепер знов викликано на поле бою крізами та привидами голоду. Потрібний тільки сигнал, — і шеста величезна европейська держава виступить наперед в блискучім озброєнні, з мечем у руці. Цей сигнал дасть европейська війна, що загрожує нам".

Так оцінював тоді ситуацію "вульґарний' марксіст Карло Маркс. А відомий "вульґарний" марксіст Енґельс писав 1887 року в передмові до брошури Зіґізмунда Бортайма:

"Для Прусії й Німеччини тепер уже неможлива ніяка инша війна, крім світової війни. І це була-б світова війна невиданого раніше розміру, невиданої сили. Від 8 до 9 міліонів салдатів будуть давити один одного та об'їдати при тім всю Европу в такій мірі дочиста, як ніколи ще не об'їдали хмари сарани. Спустошення, що дала 30 літня війна, стисуте на протязі 3 до 4 років та розповсюджене на ввесь континент — голод, пошесті, загальне здичавіння як війська, так і народніх мас, викликане гострими нестатками, безнадійна плутанина штучного механізму в торговлі, промисловості та кредиті, — все це кінчається загальним банкротством; крах старих держав та їхньої рутинної державної мудрости, крах такий, що корони десятками валяються по бруку і не знаходять нікого, щоб він підняв оці корони, абсолютна неможливість передбачити, як все це скінчиться і хто вийде переможцем із боротьби, — тільки один результат абсолютно безсумнівний: загальне виснаження та утворення умов для остаточної перемоги робітничої кляси.

От така перспектива, якщо доведена до крайности система взаємної конкуренції у воєнних озброєннях принесе, нарешті, свої неминучі плоди. Ось куди, панове королі та державні мужі, довела ваша мудрість стару Европу. І коли вам нічого більше не лишається, як відкрити останній воєнний танець — ми не заплачемо. Хай війна навіть відкине, може, нас на час на задній плян, хай відбере в нас деякі вже завойовані позиції. Але коли ви розгнуздаєте сили, з якими вам потім вже не під силу буде вправитися, то як би там діла не пішли в кінці траґедії, ви будете руїною й перемога пролетаріяту буде або вже завойована, або все-ж таки неминуча".

Я навів цю довгу цитату, щоб показати, як думали про звязок мій війнами та революціями такі "вульґарні марксісти", як Маркс та Фрідріх Енґельс. Та можуть сказати, так це були пророкування, що частиною вже здійснилися. Все питання стоїть саме так, що ви навели цей добрий арґумент в спорі з соціял-демократами. Але чи може все це служити для пояснення нинішнього становища? Тут я хотів би покликатися на погляд ще одного "вульґарного марксіста" тов. Леніна. Він вважав за можливе оживлення капіталізму після першої світової війни. Він писав і думав про перспективи дальшого розвитку революції. Щож він говорив з цього приводу? Тов. Ленін писав:

"Ми не хочемо ігнорувати тієї сумної можливости, що людськість переживе — на злий кінець — ще другу імперіялістичну війну, коли революція не виросте з даної війни, не зважаючи на численні вибухи масового заворушення та масового невдоволення й не зважаючи на наші зусилля". (том XIII. стор. 455).

В наслідок війни революція в деяких країнах домоглася перемоги. В СРСР вже існує пролетарська диктатура. Але Ленін і після перемоги пролетаріяту в СРСР бачив перспективу нової імперіялістичної війни. В своїй останній роботі, написаній незадовго до смерти, він ще раз підкреслює цю перспективу. Він говорив і писав про другий тур імперіялістичних воєн, про другий ряд великих революцій. І я думаю, що він тут продовжував традиції Маркса та Енґельса й всіх тих людей, що дійсно могли розуміти світову ситуацію.

Чому нервуються імперіялісти та соціял-демократи?

Тепер я питаю вас, товариші, чому імперіялісти так нервуються, коли говорять про війну? Відкіль ця нервовість у соціял-демократичному таборі саме в цій справі? Чому така гостра, несподівана й безпосередня реакція саме на цю справу в моїй доповіді? Подумайте про це. Чому в першу чергу критикується теза про майбутню світову війну? Чому робляться й инші ріжні речі, щоб протестувати проти мого "нахабного способу вчинків" проти моєї "нахабної промови"?

Це робиться тому, що об'єктивно справа про небезпеку війни — центральна вісь цієї світової ситуації. Ось чому наші супротивники так нервово реаґують на нашу аналізу.

І це цілком зрозуміло, бо ми викриваємо їх злочинну роботу, ми здираємо з неї всі покрови, ламаємо всі перепони, ми отверто говоримо правду і про те, як імперіялісти готують війну, і про те, як вони її ведуть. Багато товаришів цілком забувають, що війна в східній Азії вже є. Хіба можна цей факт викреслити? Може ми повинні сказати, що через те, що вона ведеться проти "нецивілізованого" народу — проти Китайців, то її нема для нас, "високоцивілізованих" европейців? Тільки сліпий не бачить, що війна вже йде в Китаю. Тільки сліпий не бачить, як загострився японсько-американський конфлікт. Разом з тим, цілком зрозуміло, що в інтересах імперіялістів, в інтересах соціял-демократів, в інтересах усіх людей, що бажають підтримати світовий капіталістичний порядок, затушувати цю тезу, звертаючись до найріжноманітніших викруток. Імперіялізм працює. Він маневрує. Він пропонує ріжні "пацифістські" пакти, наприклад, пакт Келоґа; він провадить чудові маневри, порівняйте, наприклад, останню ноту американського уряду до нанкінського уряду; він орґанізує конференції Ліґи Націй, він кричить про мир. Одним словом, він всіма засобами намагається замазати основний факт своєї злочинної роботи. А соціял-демократія — в чому полягає тепер головна роля соціял-демократії? Головна роля її полягає в тому, щоб знову таки завузлювати цей основний факт нинішнього розвитку, ідеольоґічно його замазати й знищити. От чому вони кричать, що капіталістичні держави прагнуть миру, що порушником миру є тільки "проклята" країна пролетаріяту. Ось чому вихваляють вони Ліґу Націй та всякі инші пацифістські вигадки. Хіба це не зрозуміло? Адже ми тисячу разів про це говорили. Є єдина держава, що дійсно веде політику миру, це — С.Р.С.Р. Є єдина держава, що пропонувала серйозно загальне роззброєння це — С.Р.С.Р. Є єдина держава, що не зацікавлена ні в яких переділах світу, ні в яких колоніях, ні в яких "мандатах", це — С.Р.С.Р. Та саме тому імперіялісти та їхні льокаї ставлять на голову всі дійсні співвідношення. (Д. б.)

ЖОВТІ ОКУЛЯРИ.

У надзвичайно зручний момент зібрався в Брукселі конґрес Другого Інтернаціоналу.

Небезпека війни — раз. Шестий конґрес Комінтерну — два. Розмова про включення СРСР до загальносвітової господарської системи — три. Боротьба Єгипту за незалежність і загострення кольоніяльного питання — чотири. А розправа гоміданівців з китайською революцією? ...Скільки можна написати резолюцій! Як можна реабілітувати себе перед робітничою клясою! Як чудесно можна відповісти на всі наклепи комуністів!

Можна гучно й бучно заявити:

— З одного боку, неможна не визнати, але з другого — треба погодитися, що...

Або:

— Стояти на сторожі здобутків революції...

Що правда, далі треба-б написати, якої саме революції, але досвідчені соціялісти довго не шукатимуть:

— ...здобутків лютневої революції 1848 року.

Взагалі, скільки й в скількох прекрасних виразах, загострених, затончених можна констатувати, занотувати, заманіфестувати й продемонструвати, зібравшися в Брукселі під такий зручний час!

І констатували. І продемонстрували. Та ще як!

Перше — про ставлення до СРСР і справу роззброєння. Хоча англійська делеґація й запропонувала "серйозно поставитися до радянських проєктів роззброєння", але більшість конґресу була — проти цієї пропозиції... Власне, англійська соціялістична делеґація не пропонувала нічого відмінного від думки, скажімо, англійської консервативної влади, бо ніхто так серйозно не ставиться до радянських пропозицій, як Чемберлейн, — і серйозне ставлення зовсім не ототожнюється з симпатією. Навпаки, Чемберлейн, серйозно поставившись до пропозиції тов. Літвінова, серйозно бореться з нею. Але, знаєте, чимсь надто радикальним звучить це сполучення двох слів — СРСР і серйозність! І більшість Брукселського конґресу — проти отакої революційної комбінації...

Для самозаспокоєння, чи що? Хай, мовляв, я думатиму, що СРСР — це щось не серйозне... Хай я дивитимусь через жовті окуляри...

Є таке жовте шкло в фотоґрафів, що як подивишся крізь нього, то природа набуває іншого кольору. От було небо, як небо — синє, приємне. А нап'яв жовті окуляри — чорне, суворе. Зовсім не небо.

Чи не винайшов Брукселський конґрес жовтого Інтернаціоналу отаких жовтих окулярів, що взагалі все в іншому світлі подають?

Небезпека війни... Польща готує напад на Литву. Польща мріє загарбати Україну... Це — звичайним оком як дивишся. А через жовті окуляри:

— Слава в вишніх богу і на землі мир... Утворити комісію, а дебати в ній поки що відкласти.

Продемонструвати!

І з Гоміданом в Китаю щось не те вийшло.

Довго й уперто, за випробуваним соціялістичним методом, дискутували:

— Чи закликати гоміданівців на конґрес?

Анґлійська делеґація каже:

— Треба закликати. Адже нам колись більшовики дорікали, що ми бойкотуємо Гомінданн, який підніс прапор повстання проти імперіялізму.

Австрійська делеґація протестує:

— То інший Гомінданн був. Теперішній — не підніс прапора, а схилив...

Анґлійська делеґація вперлася:

— Треба закликати! Адже нам колись більшовики...

Вирішили по меншовицькому:

— З одного боку, неможна не запросити, а, з другого — треба погодитися, що дійсно — схилили прапор... Отже — прийняти гоміданівців, але неофіціяльно.

А гоміданівці й зовсім не схотіли приїхати. Навіть гоміданівці не схотіли бруднитися в жовтому багні!...

З кольоніяльною справою — ще гірше.

Ось де дійсно можна було-б і заманіфестувати й продемонструвати! Викрити всю брехливість більшовицької аґітації, бо національне питання — одна з основ Ленінової науки. Тут до схочу можна було-б бити по комуністах, ого!

Побили.

"Соціялісти" — державні мужі. В Польщі, Австрії, Німеччині, Швеції — вони в уряді бувають, всі вони — міністри, або теперішні, або минулі, або майбутні. Сказано: поганий той соціяліст, що не хоче бути міністром. А в міністрів так:

Як почнуть говорити про роззброєння, то всі держави згодні. Тільки кожна робить застереження. Маленьке, незначне таке собі застереження:

—Хай ваша держава раніш роззброюється, а ми зараз після вас.

І в соціялістів так — вони-ж або міністри, або кандидати на міністрів:

— Самовизначення націй? Правильно. Цілком згодні.

І далі — маленькі застереження. Незначні:

Анґлійська делеґація — за самовизначення націй в усьому світі. Аж до незалежности? Вона, анґлійська делеґація — і аж до незалежности всіх кольоній... крім Індії.

27. грудня 1927 р. індуський національний конґрес в складі 3.000 делеґатів при бурних оплесках одноголосно ухвалив резолюцію, що закликає індуський народ домагатися повної національної незалежности. Але анґлійська делеґація на Брукселському конґресі каже — що то не серйозна вимога, що то просто так собі, щоб більш резолюцій було.

Борець за незалежність Індії Манчошероу Аварі, арештований 1927 року, голодував на знак протесту проти ув'язнення 78 (сімдесять вісім) днів, після чого... його звільнили? Ні, він умер. Але англійська робітнича делеґація на Брукселському конґресі жовтих окулярів вважає, що Індія зовсім не хоче незалежности. Інші країни — а, це зовсім інша річ!

Голяндська делеґація — теж за самовизначення. Аж до незалежности? Можна й аж до.. Але — застереження:

— Незалежність острова Яви не має актуального значіння. Ява хай почекає. Раніш займімося іншими кольоніями.

Отака — маніфестація з демонстрацією. Не схотіли брукселці скористатися із зручного часу! І виходить, як виходило вже чимало років:

— З одного боку, не можна не визнати, але, з другого — треба погодитися...

К. К.

ВІДПЛАТА ШПИГУНАМ.

В місті Радомі в Польщі йшов оден поліційний шпигун Бахнер до дому професійної орґанізації промислових помічників шпіцлювати між робітниками, послухати, що між ними говориться й опісля подати донос на комуністів або случайно від-разу їх заарештувати. Вже скілька разів таким способом завів робітників до тюрми й тепер за це дістав належну нагороду! Застрілено його при шпіцлюванні!

ОБОРОНЦІ ЦИВІЛІЗАЦІЇ І ЛЮДЯНОСТИ

Минулої осені в Стамбулі (в Туреччині) якось пізно вночі я прокинувся від надзвичайного для нашого тихого готелю галасу. Вийшов на сходи.

Людей з двацять Негрів, молодих хлопців, спішно шукали собі місця — і адміністрація готелю нашвидку влаштовувала їх по вільних кімнатах.

Другого дня я збирався виїздити, отже з самими Неграми мені не довелося говорити, але з місцевих ґазет я дізнався, в чому річ. До Стамбулу приїхала на спеціяльному пароплаві екскурсія американських студентів. Екскурсія мала кілька днів перебувати в Стамбулі. І от першої-ж ночі Американці-білі запротестували, побачивши, що їх влаштували в одному готелі з Американцями-Неграми, їхніми таки товаришами з подорожі і з університету. Бачите, в американських університетах вчаться й білі, і Негри, але живуть по ріжних приміщеннях. На пароплаві Негри, такі самі буржуйські синки, їхали в іншій клясі, на іншій палубі, отже неприємностей в часі подорожі не було. А в місті білі Американці не схотіли жити під одним дахом з Неграми...

І вночі, викинуті з готелю, де спинилася екскурсія, Негри мусіли шукати собі притулку. І уявіть собі, Негри не протестували! Вони, очевидно, самі — оці діти американських міліонерів, але Негрів — вважали за цілком природній і нормальний такий вчинок одних вільних громадян вільної Америки проти інших вільних громадян тої самої вільної Америки.

Зараз, напередодні президентських виборів, всі політичні партії Злучених Держав видали свої виборчі плятформи. Але тільки в плятформі комуністичної партії відведено місце боротьбі проти оцього поділу громадян на білих і чорних, на людей — і на таких, що їх можна безборонно вбивати, катувати, трактувати не по-людському.

Бо ще й досі в Злучених Державах, у цій країні найрозвиненішого людського прогресу, існує такий жахливий звичай як —

— суд Лінча.

В американській пресі знаходимо маніфест комуністичної партії Америки, спеціяльно присвячений боротьбі з системою лінчування. З цього маніфесту дізнаємося про нечувані факти людожерської практики отих носіїв цивілізації й людяности, що виключно з гуманних почувань — о, виключно з них! — розстріляли мирне населення китайського Нанкіну, ведуть війну проти незалежности Нікараґуа, мріють про інтервенцію в Мексику.

Отже зовсім недавно в місті Брокгевені, юрба в 5,000 наскочила на тюрму, витягши з неї 2 Негрів, арештованих лише за те, що вони боронилися проти нападу двох білих. Негрів прив'язали до "трока", тягали їх по місті, а потім повісили на лихтарі. Поки жертви оборонців цивілізації ще не втратили цілком притомности, їх спустили на землю, нещадно били, а потім знов повісили — на цей раз уже остаточно. В юрбі було чимало ділових людей — бизнесменів, видатних міських урядовців, лікарів, адвокатів, працівників освіти, попів.

В стейті Міссісіпі злінчовано було 3 Негрів.

В місті Гаувстон, в стейті Тексас, 5 громадян, в тому числі один поліцай, стягли з ліжка в шпиталі молодого Негра, пораненого підчас сутички з поліційним шпіоном. Негра повісили на міському мості.

В Суміті поліцаї самі видали юрбі якогось арештованого Негра, і юрба повісила його на дереві при дорозі.

Ці випадки — з практики останнього часу. Подібні випадки мають місце раз-у-раз і ніяка з буржуазних політичних партій не бореться з ними. Навіть більше: коли до конґресу було внесено законопроєкт Дайера проти лінчувань, — і республіканці, і демократи забули свою відвічну ворожнечу, об'єднавшися проти законопроєкту й проваливши його.

Майже сміховинно згучить один з 12 пактів вимог комуністичної партії що-до ліквідації людожерської антинеґрської політики:

"7. Повне й рівне допущення Негрів в усі почекальні залізничих стацій, в ресторани, готелі й театри"...

Але це не жарт! У вільній Америці Негр не має права зайти до того ресторану, куди він бажає. Для Негра є спеціяльні ресторани. До ресторанів білих йому вхід заборонено. На стації є спеціяльна почекальня для Негрів — і чекати на поїзд разом з білими він не ризикує. Ніяка буржуазна партія Америки з цим не бореться.

Пригніченя Негрів, заведення людожерської ріжниці поміж расами — це один із моментів клясової боротьби в Америці. Бо Негри — в основній масі трудящі, бо Негрів визискують і демократи, що є найбільшими маґнатами Півдня, і республіканці — представники фінансового капіталу. Антирасову політику уряду Злучених Держав навіть не можна прирівняти до колишньої антисемітської політики царату, бо царський уряд погроми робив все-ж таки не що-дня, а лише тоді, коли йому це було потрібно. В Злучених Державах погроми Негрів, лінчування, образливі обмеження — не вгавають що-дня, і це — система. Хіба тільки з сучасними польськими звичаями можна порівняти це. В Польщі можливі випадки, коли з ваґонів трамваю офіцер викидає Єврея, або коли великі серйозні ґазети щодня цькують Євреїв навіть у відділі "Випадки й злочини". Але, й у Польщі Євреїв не лінчують!

Велика Америка, країна техніки й прогресу, цілий рік тримає в Нікараґуа експедицію, надіслану для охорони американських громадян і американського майна від дикунства "некультурних" Нікараґуанців. Навіть американська преса їдко нотує: американське військо тому так довго перебуває в Нікараґуа, що ніяк не може знайти отого американського майна, яке мусить охороняти.

Культурна Америка надзвичайно схвилювалася, коли її таки наймит убив мексиканського президента: це-ж може викликати безладдя в країні, революцію, руїну! І, охороняючи інтереси цивілізації, захищаючи темних Мексиканців від їхньої всякої некультурности, виходячи виключно з інтересів людяности, велика Америка готує інтервенцію і в Мексико.

Цивілізована Америка, прагнучи змінити мир у всьому світі, зробила пропозицію великим державам підписати щось подібне до колективної угоди: коли можна воювати, а коли ні. Пакт Келлоґа обговорюють преса й суспільна думка всіх країн—і ввесь світ захоплюється оцією людяною пропозицією. Увесь світ, за винятком одної країни, де чудово розуміють, проти кого спрямовано цю колективну угоду. Але ввесь буржуазний світ схвалює гуманну ініціятиву міністра американського президента.

Отого самого міністра й того самого президента, що в їхній країні ще й досі людей вішають, як собак, де ще й досі знущаються з них тільки тому, що вони чорного кольору, а не білого й лише на те, щоб смертю нещасливих мучеників змусити щасливих живих не протестувати проти жахливого визиску...

І чи не варто було-б отому оборонцеві людства, американському президентові раніш подбати про хоч маленькі полекшення для чорної частини людства в його таки країні?

Кость Котко.

"Комуніст".

ТОВАРИСЬКА ЗАБАВА!

СТАРАННЯМ ДРАМСПІВГУРТКА ПРИ У.Р.Д. У ВІННІПЕҐУ — відбудеться —

В СУБОТУ, 8. ВЕРЕСНЯ

У ШКІЛЬНІЙ САЛІ НОВОГО БУДИНКУ УКР. РОБ. ДОМУ.

ТОВАРИСЬКА ЗАБАВА.

На забазу запрошується членів і членкинь українських робітничих орґанізацій та симпатиків. Музика вдоволяюча. Вступ 25 і 15 центів. Початок в год. 8.30 вечером.

ДЖИМ ТУЛІ.

ЖЕБРАКИ ЖИТТЯ.

АВТОБІОҐРАФІЯ БОСЯКА.

Переклав І. Ю. Кулик.

(Продовження.)

Пізніше я подорожував на півдні з величезним цирком, бачив боротьбу дресированого мула з собакою й вистави поні, але ніколи мені не судилося зустрічати таких, як Еймі. А час розлуки от-от наближався.

Тепер, коли спускається ніч, велитенська тінь великої жінки з вільним серцем стає переді мною. Вона була язичницею з простотою немовляти. Вона жахно кляла мене, переживаючи напруження свого янгольського танку. Бувши в своїй тарілці, ця слонячa жінка пестила мене.

Голос у неї був грубий, як вона сама. Їй було не більше як тридцять п'ять років. Вона мала синяво-чорне волосся й просто зачісувала його з низького лоба, прибитого назад від самих брів.

Ніс її був великий і плескуватий, а ніздрі — завбільшки з копійку.

Вона мала всі золоті верхні зуби — "проклята неґрська дантистика" — звала вона їх. Еймі не терпіла жінок довкола себе. Здавалося, Еймі не бажала, щоб щось нагадувало їй красу й стрункість.

Розлука підійшла в Сіукс Сиіті. Я одержав шістдесять доларів, щоб дістати горілчаний раціон на наступний тиждень. Я подався з иншими людьми, що залишали балаган. Я напився — і в мене вкрали частину грошей. Боячись зустрічи з Еймі, я втік до Чікаґо.

І ніколи більше не чув про неї. Але я пам'ятаю і бажав би знати, чи й вона пам'ятає. Це не вперше гроші розлучили друзів.

Розділ IV.

ЗНОВУ ПРИГОДИ.

Коли Чікаґо дочекався весни, він утратив мене.

Я задумав рейс до Омаги з хлопцем мого-ж віку. Ми залишили Північно-Західню станцію одної ночи ще вдосвіта. Бил уже їздив раніше почтовими потягами.

Ми чекали за кілька сот футів від станції, доки потяг розвинув ходу. Паротяг прилетів повною ходою з гуркотом і прокотився мимо нашого захоронку, дихаючи парою й вереском сирени. Паротяг і перший ваґон зовсім були завинені в темні хмари диму й пари. Ми проклали собі дорогу крізь хмари і невдовзі були на потязі.

Моє серце сильно забилося трибом пригод. Ми досягли Де-Кальбу без непорозумінь і побігли до темного кутка, щоб сховатися, доки потяг стояв у депі. Коли локомотив парував шляхами, ми були вже на першому товаровому ваґоні. Якийсь чоловік потрапив туди ще до нас.

Великі хмари пари й диму спадали навколо нас. Млосний жовтявий місяць час від часу сяяв крізь заволоку. Потяг пробіг кілька миль і спинився перед резервовим шляхом, очікуючи сиґналу. Він уже потроху почав вирушати далі, коли третій подорожній заговорив.

— Ану, братва, піднесіть-но руки вгору, — сказав він, наставивши на нас довгого чорного револьвера.

Ми виконали наказ, і чоловік швидко скував наші руки — мою праву з Билевою лівою — наручниками.

— Ми поїдемо гарненько й тихенько до Клінтону, і я подбаю, щоб ви, босявка, попрацювали пару місяців на каменоломні.

Коли кочегар відкрив жаровище, щоб додати вугілля, сніп світла схопив темний товаровий ваґон. Чоловік з револьвером повернувся до нас потилицею й дивився на краєвиди, доки потяг ступнево розводив хуткість. Бил цупко схопився вільною рукою за залізну драбинку і брикнув "блюстителя" залізничих законів у південну частину його тіла, коли її власник дивився на північ.

Чоловік гарячково стрілив у повітря, падаючи з потягу. Один постріл, потім ще кілька вибухли в місячному сяйві, але потяг біг рівним місцем з хуткістю шістдесять миль на годину.

— А як ми скинемо ці кляті наручники? — спитав я Била.

— Підкладемо руки під потяг, хай через них переїде, — зареготався Бил і додав уже серйозно:

— Бий його сила божа, ми таки вплуталися в історію. Доведеться втекти з потягу ще до Клінтону, бо там перша зупинка. Цей чортяка напевно протелеґрафує по лінії про нас, якщо він не розгатив ноги чи ще там чогось.

Ми сіпали наручники.

— А здорово він нас злапав, га, Билю?

— Так, але це, мабуть, якийсь шлапак, бо добрий детектив не повертається спиною до хлопців.

Вітер шугав над потягом і шпурляв шматки парової хмари по ілінойських полях.

Наші думки захопила негайна проблема — скочити з потягу на повній ході зі скутими руками. Ми обидва розуміли, що найбезпечніша для нас річ — це залишити потяг у тумить, як сирена сповістить наближення до клінтонського вокзалу.

(Далі буде.)

Товариші! Відновляйте передплату одинокої робітничої ґазети "Укр. Роб. Вістей"!

В МОЛОДІ НАШЕ МАЙБУТНЄ!

Не забудьте передплатити для своїх дітей місячний журнал

"СВІТ МОЛОДІ"

що виходить у Вінніпеґу і друкує приступні для молоді статті, вірші, оповідання, забави, загадки, а особливо звертає увагу на належне виховання робітничо-фармерської молоді.

Поширюйте вістку про цей журнал! Збирайте нові передплати!

На цілий рік передплата виносить тільки 50 центів.

Поодиноке число 5 ц.

Замовлення з грішми посилайте на таку адресу:

THE YOUTH'S WORLD
Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man.